

ԽԱՅԻՄ

Գինն է 10 կ. Գաւառներում 12 կ. 1911, Շաբաթ, ՆՈՅԵՄԵՐԻ 26-ին. Թիֆլիս. №48.

Թ Ի Ֆ Լ Ի Ս Ք Ա Ղ Ա Ք Ը

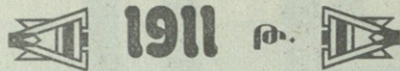
(Առաջիկայ 1912 թ. Թիֆլիսի քաղաքային բոլոր տեսակ եկամուտները սպասուած է 2,025,000 բուբուլոց աւել, իսկ ծախքը՝ 3,499,000 բուբուլոց աւել է լինելու.)

Լրագրներէն

ՌԱՒԵՆՅՈՒՆ Պարոն Խատիսեան, այս ինչ էք անում, ինչի էք ինձ պարտքի տակ դցում. այսչափ մուրհակներ ես ինչ եմ անում, Երբ պիտի վճարեմ:
— Ձեզ համար ով, իմ տիրուհի, շքեղ վիշիվկա ու պրօշիվկաներ եմ գնել—ծախքը դրա վրէն է որ գնում է:

ՇԱՐՈՒՆԱԿԻՈՒՄ Է ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

«ԽԱՔԱՐԱԿԱՆ» ԵՅՉՊ
Բ Ա Ք Ա Ն Ե Գ Ր Ե Ն Է

Տարեկան	5 ռ.
ԿԼԱ տարին	3 »
Նրեք ամիսը	1 » 50 կ.
Ամիսը	— 50 »
Թիֆլիսում տարեկան	4 » — »

VI
Տարի

ՄԱՔԱԿԱՆ

VI
Տարի

Երգիծարանական-սատիրական պատկերազարդ շաբաթավթերթի

ԼՈՅՍ Է ՏԵՍՆՈՒՄ ԱՄԵՆ ԵՍԲԱՔ ԱՆԽԱՓԱՆՆ ։

Պաշտօնական օրգան պետական, ազգային, հասարակական և օտարազգի բոլոր մեծ և փոքր, յայտնի և անյայտ, պիտանի և անպիտան, փրկիչ և գլխիչ, անկեղծ և կեղծաչոր գործիչ-կորզիչները և խայտառակիչները:

Աճեցածես բերք բոլոր բնագիծերի համար

«ԽԱՔԱՐԱԿԱՆ» շաբաթին ծիծաղեցնում է, շատերին էլ ցաւեցնում, բայց ոչ ոքի հետ ոչ բարեկամ է և ոչ թշնամի: Խմբագրին կարելի է տեսնել, երբ քեֆերդ ուզի: Հասցեն՝ Тифлисы, редакция „ХАТАБАЛА“:

Արտասահմանից՝ Tiflis Caucas Redaction «Khatabala»

Խմբագիր-հրատարակիչ՝ Աստ. Երիցեան

Մեր թերթի բաժանորդներին «Սուրհանդակ» ամենօրեայ թերթը ուղարկում ենք պակաս վճարով:

100 տարով բաժանորդագրել ցանկացողին 75 % զեղջ:

Ձրի կարդացողներին պէտք է նկարենք զլխիվայր:

«ԽԱՔԱՐԱԿԱՆ» ՕՐԱՑՈՅԸ

ԻՄ ԷՐԵՋԸ

1911 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 30 օր

26

Суббота **ՀԱՐԱԹ** Պայծառ
Լուսին 8

27 (կր.) Տօն ամենախ սրբոց հնոց և նորոց, յայտեց և անյայտից, որք կիրան՝ բայց ոչ կշտացան, գոփեցին՝ բայց ոչ լիպան:

28 (բ. ը.) Երթեղարձ յօրելեանին տիկին Ջարեշի, որ վասն երեսնամեայ յօրելեանին իր նիւթապէս ապահովեալ է ի հայոց պզգէն ցերկերդ գալուստն Յիսուսի Քրիստոսի:

29 (գ. ը.) Յիշատակ մեռելոց հայոց դերերոց, որք գերի են ընկեալ ի ձեռն մերոց կոշիկոց և ոչ կարեն ջակել թէ ի Ս. Մ. Ն. Մ. Ը. տառերէն հին է ճշմարիտ և որք ծուրը:

30 (գ. ը.) Պաս է և արգելեալ է խօսել ի հայ լեզու, միայն թէ աշակերտ—աշակերտուհիք հայոց դպրոցաց կարեն կտորտել ի ուսուց լեզու:

1 դեկտ. (ե. ը.) Անւանակոչութիւն սրբոյն կլայեկչեանի մարտիրոսացելոյ, որ զկես կլայեկեալ «Բերլինի դահլիճ» պիտի, որոշեալ է փոխադրել «Թիֆլիսի Մահիճ» պիտես, ուր ինքն պատկեացի և նշխացի հանգիստ քնով, զի անգութ «Միտա չի»-ն միւս անգամ ոչ խանդարեացի հանդիսան նորա:

2 (ուրբ.) Տօն սրբոյն Սիմօնայ Եանազարեանի, որ սրոշեալ է սեփական հեռագրատուն բանալ, քանզի օրտական չորս հետազիր՝ առաքել լրագրաց, բայց ընդհանուր հեռագրատունն միայն երեքն կարէ ընդունել:

Աստղ. ամսաբ. և օրացոյցագէտ
Փարեմուզ

Մեր մի քանի թեմերու ու իլամի օխնած հու պետած Թիփլիզու թեմի ննդրութիւններէմէն եղը մէ քանի գիշեր իրար վրայ էնց միալար մէ էրազ իմ տեսնում ու ինչ իմ տեսնում, գի՞ղիք.—վուր գիղենաք էլ ինչի իմ ասում, ախմախմ պահ, պահ, պահ էն ինչ տեսայ, սո. դէղի ծծիր, դուն բախօսիս. վահ էն ինչ տեսայ... ան թէ վունց ասիմ. ասիմ քանի-քանի մարդկանց էպիդկոպոզներու, վարդապետներու, տէրտէրներու պիտի բեղամաղ անիմ, սրտնիրը ճաքեցնիմ, կուլի վուր մեռնելու էլ սարաբ դառնամ, չունքի կաթիլկոսական հարցով զբարաւած էր քարվան կտրող աթամորդիքը շատ նէժնի (քնքոյշ) սիրտ ունիմ... շուտ կտարուող, մնցոր բարիշնա աղջկայ սիրտը ոնց որ առւէթու շուշէն: Թէ չասիս—յիս մէքիչ բեղամաղ կուլիմ, Սամսոն Չերքեզովը շատ բեղամաղ կուլի, Արշակ Միլովը հօ էլ մի ստի, Չգրեմէն էլ օջովի նիսիա ապրանք չի տայ ու դիփ նաղը կուծախէ ու մինձ զարար կտեսնէ. Գասպար կալատուզովը էնենց փիս բեղամաղ կուլի, վուր բարկութիւնէմէն զլիցը փափախը վէր կու ննգնի ու վուտններէմէն էլ քօշիքը դուս կու պրծնին... Աէ ախպէր, չէ, յիս՛ըրուստ խօսող մարդ իմ, դրուստ խօսիլը լաւաշ իմ. արխէին կացէք, ձիս թամքած ունիմ. ասիլս ու ձկլիս մէկ կուլի:

Յիս մէ օղորմած հոգի պապա ունէի. անումը Իսայ էր (նրա մամի անումը կի չիմ գիղի չունքի չիմ տեսի), շատ հոգէսէր պատուական, արուսով աղուհացով մարդ էր (արա յիս վուր չգովիմ, ով պիտի գովի. անկճոււմդ ասիմ պիանիցներու թաքաւոր էր).

նա շատ առկնիր գիտէր, ամենին, ամենին կու խրատէր ու վիւջն էլ իր հանդի մէ լաւ սազով, կօսէր, «այ վուրթիք, ով ալանջ ունիցէ՛ թող լու իցէ, ով չունիցէ՛ թախթաքիթի իցէ»: Դրանով ուզում էր ասի, թէ օվոր ասածս կուլսէ՛ նա լու է, կութուչի, կուծիլի. ով չի լսի՛ նա բաղլինջ է, իփոր վազի ամենն էլ կուտեսնին ու կը ճխտորին:

Հիմա դուք իք, կարթացողներ, գուզէք լու դարէք, գուզիք թախթաքիթի դարէք:

Սակսիմ էրազս. Միթոմ էջմիածնում իմ. տեղակալի հրամանքով միաբանները խիստ մինձ գուրձիին. թագա կառուաթ ին առի, իրա մատրասներով ու չարսաւ ու լնեղով, առաջը գցելու խալիով, մէ սէլի վրայ յրարցիլ ին ու էրէնէմէն էստի ին բերի. առաջ-առաջ վանքն ին մտի ջէհել Սորէն էպիսկոպոզը, կուխքէրքին քափ կտրած էրկու պառաւ տէրտէրներ, էդնէմէն էլ... թուրմէ յիս չին մտիկ տւի, իրանք քշիլ ին ու առաջ ին էկի. էդնէմէն էլ կի՛ մէ սնաթից էդնէն՝ սէլն եկաւ, մէջը վունցոր վէրիվն ասի՛ կառուաթը դրւած:

Հարցնում իմ, թէ՛ ախպրտիք, մինչկլի հիմի բաս միր ու ձիւր կաթիլկոսը կուշէտիկ վրէն է քնած էլթ, թէ՛ դիւանի վրայ ամութ չէ՞ ձիղամա, վուր մի քանի մանէթ խընայիլ իք ու կարքին կառուաթ չիք ունեցի նրանց համա. արա դա ըլելու բան է:

—Չէ, ինչ իք հրամայում, պարուն ճաճուլեանց, դա աղաթ է. կաթիլկոսը վուր մեռնում է, կառուաթն էլ հիղն է մեռնում ախր: Բաս չիք իմացի՞, էդ բանը հազար շուրս հարուր տարուց աւել է վուր էտէնց

ՀԱՅԿԵՆՑԻ
ՆՈՅՆՈՒԹՅՈՒՆ

Մարդը.—Կարելի է մտնել ննջարանդ:
 Կինը.—Մտի՛ր. բայց ի սէր Աստուծո՛ւ դուռը մի փակիր:
 Մարդը.—Բայց... ի՞նչու.
 Կինը.—Ես այնպէս եմ փորձած, որ եթէ դուռը փակես—մենք անպատճառ կը կուենք:
 (Սատ.)

Ես միշտ ուրախութեամբ եմ յիշում այդ ծիծաղաշարժ արկածը...

Ահա թէ ինչով վերջացաւ իմ սիրային սասարէզը:

Խորհիմ-ժամ-դր-բիւլ

—Որտեղ է իմ ձեզ մօտեցած գործս, ամուսնուս դէմ, դատարանում:

—Դժբախտաբար ոչ... առ այժմս ես վերաքննում եմ և վաղը կամ միւս օրը...

—Փառք Աստուծոյ.—վրայ է բերում տի-

կոյր բազէները իրանք իրանց ոտքով թըռչում էին և գիւղը գալիս, ուր նրանց կարելի էր ձեռքով բռնել:

Մենք լուռ իրար երեսի նայեցինք և չընայած որ մեր սիրտը արդէն կասկած էր ընկել, սակայն չէիրք համարձակուում հակաձողովու նրան:

—Բացի լաւ կրակող լինելուց,—շարունակեց նա իր պատմութիւնը,—Ալօն չափից դուրս քաջ տղամարդ էր և ամենակրիտիքական վայրկեաններին անգամ չէր կորցնում իր սառնասրտութիւնը: Մի անգամ, երբ մենք անցնում էինք Ավստրալիայի կուսական անտառներից մէկով, յանկարծ մեր առաջը ցցւած տեսանք մի հսկայական քօս, երկարութիւնը, ինչպէս ասեմ ձեզ...

Նա սկսեց չորս կողմը նայել, փնտրելով մի որևէ առարկայ, որի չափը կարողանար ցոյց տալ: Մենք լսուած հետաքրքրութեամբ դիտում էինք նրան:

—Նո՛ւ, երկարութիւնը կը լինէր մօտաւորապէս 25—30 սաժէն, իսկ հաստութիւնը մօտ 3 արշին: Այն ժամանակ, երբ մենք մնացել էին սարսափից սառած, կանգնած տեղներս, բօսն բոցից իր բերանը և... մի ակնթարթ չանցած, խեղճ Ալօն արդէն նրա բերանումն էր... Ես սարսափած միայն կարողացայ արտասանել «մնաս բարով յաւիտեան, ընկեր», իսկ նա սառնարիւն կերպով պատասխանեց՝ «Ի՞նչո՞ւ ես յաւիտեան ասում, մենք դեռ կը տեսնուինք»... Եւ ի՞նչ էք կարծում, պարոններ, այդպէս էլ եղաւ. Ալօն մի մեծ դանակ ունէր, որը միշտ կող-

կինը,—ես չեմ ուշացել... չի հարկաւոր ուղարկել դատարան:

Փաստաբանը տխրելով.

—Ուրեմն դուք հաշտեցի՞ք ձեր ամուսնու հետ:

—Ոչ, ոչ. ես մինչև անգամ չեմ էլ մտածել այդ մասին: Իմ ամուսինս ընկել է շոգեկառքի տակը և վախճանուել: Հիմա դուք, պ. փաստաբան, սկսեցէք նոր գործ, երկաթուղու կառավարութեան դէմ, իմ ամուսնուս վախճանուելու համար:

Օ Տ Ա Ր Ի Ռ Մ Օ Ր

ԻՆՉՊԷՍ ԱՌԱՋԱՐԿՈՒԹԻՒՆ ԱՆԵԼ

(Ուսումնարանական մենախօսութիւններ)

I

60 տարեկան ծերունը.—Թանկագին Այս—ինչ. թէև իմ այս հասակումս մի քիչ տարօրինակ կը թւայ այն զգացումը, որ տիրել է ինձ ձեզ տեսնելուց ի վեր, բայց քանի որ նա աճել է մինչև լիակատար պաշտօնութեան աստիճանը՝ ես համարձակուում եմ ինձ թոյլ տալ ձեր ձեռքը խնդրելու... Թանկագինս, սասցէք այսօր գոնէ յանուն ձեր՝ դէպի իմ պատկառելի հասակս ունեցած յարգանքիս և արժէքաւոր թղթերի մէջ ամփոփւած իմ 250 հազար կարողութեանը:

Քիչ պատեանի մէջ կախած էր լինում: Մինչև ես սարսափած մտածում էի, որ մի բոլորից յետոյ խեղճ ընկերս արդէն բօսի որովայնում ընդմիջտ թաղւած կը լինի, նա հանեց դանակը, երկու ձեռքերի մէջ բռնեց և երբ բօսն սկսեց կուլ տալ նրան, նա դանակը ձեռքերի մէջ առած դէպի նրա որովայնը սլացաւ, կամաց-կամաց կտրելով նրա բերանը երկու կողմից... Երբ ես ուշքի եկայ, տեսայ որ գետնի վրայ ընկած է հսկայ բօսի մարմինը, երկու մասի բաժանուած, իսկ Ալօն, նրա մօտ կանգնած, խոտով սրբում է արիւնոտ դանակը... Ի՞նչ կասէք, կը՞, պարոններ... այսպիսի էլ սառնասիրտ մարդ տեսած կ'ըմբ:

Մենք բոլորս մնացել էինք զարմանքից քարացած և ոչ մի խօսք չէինք կարողանում արտասանել, իսկ քեռի Մարկոսը, մի ծխախոտ վառելով, շարունակեց.

— Մի անգամ էլ Ալօն ազատել է ինձ մահից: Այդ բանը պատահել է Բրազիլիայում: Մենք որսի էինք դուրս եկել վազրերի վրայ, երբ երկար թափառելուց յետոյ, արդէն մի մի վազրի հետք էինք գտել և առաջ էինք գնում այդ հետքով, յանկարծ մեր առաջը դուրս եկաւ մի հսկայ, գեղեցկատեսիլ վազր և յարձակեց ինձ վրայ: Ես ըրպէսպէս ուշաթափուեցի և այդ իսկ վայրկեանին հրացանի ձայն լսեցի... Չգիտեմ թէ որքան ժամանակ էի մնացել այսպէս ուշաթափուած, բայց երբ բացեցի աչքերս, տեսայ որ մի քանի քայլ ինձուից հեռու ընկած է սպանուած վազրը, իսկ իմ աջ թևս

II ՅԻՄՈՅՅՈՒՆ 50 տարեկան պարմիչը.—Թանկագին Այս—ինչ, ես, ի հարկէ, մանուկ չեմ: Իմ սէրը չի կարող լաւայի պէս ետալ և սիրտս հրաբորբոք հրաբղխի նման չի բոցավառուում, սակայն հոգեկան մաքրութեամբ և քնքշութեամբ տոգորւած մեր խաղաղ ու անդորր կապը կարող է մեր բախտաւորութեան գրաւականը լինել մինչև գերեզման: Թէև միջոցներս մեծ չեն, սակայն համարձակուում եմ այն ձեր ոտքերի տակը դնել և յարգանք ձեր ձեռքը խնդրել:

III

40 տարեկան երիտասարդ.—Իմ աստուածութիւն. ձեր հրապոյրը, գեղեցկութիւնը, քնքշութիւնն ու կենսութեամբ բարբը սրտիս ուժգին բարախել ստիպեցին: Ես ձեզ սիրում եմ այն փառաւոր ու բանաստեղծական սիրով, որը փոթորիկ և յուզմունք չէ խնդրում, այլ մղում է դէպի խաղաղ նաւահանգիստ, որտեղ ձեր ջահել գլուխը կը հանգստանայ իմ հանդարտ սրտի վրայ և մենք կը զգանք դրախտային երջանկութիւն: Եղէք իմ կինս, ինձ բախտաւորացրէք:

IV

30 տարեկան երիտասարդ.—Իմ հրամուսնուհից կտրւած է: Բեռի Մարկոսը լսեց և բաւականութիւն զգալով, որ իր պատմութիւնը մեզ վրայ ազդեցութիւն է գործել, սկսեց ժպտալով դիտել մեզ, իսկ մենք, տեսնելով որ նրա երկու ձեռքերն էլ ողջ և առողջ իրանց տեղումն են, ակամայից միմիանց երեսի նայեցինք: Մի քանի բոլոր խորին լուծիւն տիրեց, մինչև որ մեզանից մէկը համարձակեց հարց տալ նրան: Բայց, քեռի, կարծեմ, ձեր երկու ձեռքն էլ անջլաս են: —Բեռին յանկարծ կարմրեց, մի քիչ կմկմաց, սակայն իսկոյն ևեթ զգաց իր արած սխալը և դառնալով մեզ, ծիծաղելով ասաց: — Իհարկէ անջլաս են, հապա ի՞նչ էիք կարծում, զբայց գիտէք արդեօք թէ այդ ինչպէս եղաւ. Ալօն հանեց վազրի բերանից կտրւած ձեռքս, դրեց տեղը և այնպէս վարպետութեամբ կարեց նրան մախաթով, որ բոլորովին աննկատելի դարձաւ թէ նա երբևէ կտրւած է եղել... Այ, համեցէք տեսէք, մինչև անգամ ոչ մի հետք էլ չի մնացել: Նա վեր քաշեց սիրտուկի թևը: Մենք բոլորս մօտեցանք, մէկ մէկ ուշադրութեամբ դիտեցինք և տեսանք, որ իսկապէս կտրւածից ոչ մի հետք չի մնացել... Ահա թէ ինչ դիպածներն է ականատես եղել քեռի Մարկոսը:

Վ. Բուս

շալիք. եթէ գրեմնայիք թէ ինչ օրի եմ ձեզ պատահելու առաջին օրից մինչ այժմ... սակայն ինչո՞ւ երկարացնել, կի՞նա դարձէք, թէ աստուածային արարած: Են ձեզ համար ամեն բանի պատրաստ եմ և դեմօնի պէս՝ բուռն կրքով պահելով շրթներեի՝ շշտնալու եմ:

...Ես կրմատակարարեմ քեզ քո երկրային բոլոր ցանկութիւնները, միայն՝ թէ սիրիք ինձ.

Ստանում եմ հարիւր բուրբի սոճիկ, բնակարանն էլ «ազգային»:

V

20 տարեկան երիտասարդ. — Օրիորդ Լիզա, թանկագին Լիզըչկա, ես... ես... գիտէ՞ք... ոչ, չեմ կարող (լուռ թիւն), ես... երգում եմ... հաւատում էք թէ՞ ոչ... ոչ, չեմ կարող: Ամբողջ օրը հէնց էն է ուզում էի ստել... պատրաստում էի... իմ թանկագին... եղբի իմ կինը... ես սիրում եմ քեզ... խելքս թռչում է... եթէ մեր ծնողները մեզ թող չտան՝ մենք կըփախչինք... Այո՛... Համաձայն ես... օ, իմ բախտ...

VI

15 տարեկան պատանի. — Սոֆիկ, ես անցեալ ուրբաթ օրեանից սիրում եմ քեզ. արի ինձ ուզիր: Հայրս ինձ համար վելի-սասակող է գնել, ազնիւ խօսք՝ քեզ էլ հեծնել կըսովորեցնեմ:

Թարգ. Կ. Քարուհեանց

ՀՅՅՈՒՇԻՆ

Ռ՛հ կոյս չքնաղ վարդ հարստից,
Կուգեմ աչերումդ հայեմ...
Կուգեմ քո ջերմ ջահիլ սէրից
Ըրիմ գրկումդ, խամձիմ:

Կա՛միս լինիմ ջուր, մի խմի՛քք,
Կա՛միս դառնամ օդ, մի բուրմունք,
Ի՛նչ որ ցանկաս ես կլինիմ —
Միայն անդարձ հետդ ծուլիմ:

Վա—Նուօ

Ճաշարանում

— Գարն, այս մանէթը «դար է»:
— Զո՛ր ճաշն էլ «դար էր». ինչպէս դուք ինձ ախպէս էլ ես ձեզ:

Տարեդարձ

- Տիրուհին ամեն է:
- Նոր դուրս եկաւ:
- Իսկ ես նրա համար նւէր եմ բերել, որ ծննդեան տարեդարձը շնորհաւոր եմ:
- Եթէ այդպէս է քիչ սպասէք, ես գնամ իմանամ, գուցէ ամեն է:

Ե Փ Օ Ր Ի Չ Մ Ն Ե Ր

Ռ. ր է արդարութիւնը.
— Այնտեղ ուր չկայ մարդ կոչւած էակը:

Էգերի մէջ Քրն է ամենասուրբը.
— Կինը:

Աստուածների ու գերմարդկանց ճակատագիրն է— լինել մենակ:

Չգիտեմ, Աստուած ինչո՞ւ է կանանց լեզու տւել: Միթէ լեզուն տրւած է միայն և միմիայն ստելու համար:

Մեծքէք մտազրկան ու պօէզեան և մեր աշխարհը կըղաննայ խոզանոց:

Չգիտեմ, Աստուած կայ թէ ոչ, բայց կուզէի որ Նա լինէր: Եթէ նա կայ՝ ես անմահ եմ*):

Ուքան դարդացած, այնքան ստող է կինը:

Եղբի բացարձակ: Եւ ոչ մի զիջում: Զիջել նշանակում է ամօթալի պարտութիւն կրել: Յանցանք է զիջելը:

Մարդս հրեշտակ էր, երբ կնոջ հետ գետ ծանօթ չէր:

Ի՛նչ է կեանքը, եթէ ոչ երկու ուժերի մէջ կատարւած մի անմիտ ու անխիղճ խաղ: Ուժեր, որոնցից մէկն ստեղծագործում է, շինում. իսկ միւսը՝ կործանում, քանդում:

Այո, կեանքը կոխ է: Կոխը պահանջում է զէնք: Բայց նամարդ է նա, որն այդ զէնքը դժոխից է վերցնում:

Ստել՝ նշանակում է դադարել մարդ լինելուց:

Հերոս է նա, որն իր կեանքի ընթացքում «այո»-ի տեղ «ոչ» և «ոչ»-ի տեղ «այո» չի գործածել:

Ռ՞ւմ ծնունդն են օձուժիւնը, աղէտութիւնը, դաւաճանութիւնը...
— Կնոջ:

Ռ՞վ է ամենաողորմելի մարդը:
— Նա, որը հաւատում է կանանց:

Studiosus

*) Կայ, մաշ կայ, — Աստուած գիղկնայ կայ. Գառ. Կալ.

Սարգիս ապէրը առաջին անգամ ինչպէս յայտնի թատրոն:

Այդ երկկոյնան ներկայացնում է մի այնպիսի դեր որտեղ մարդասպանը թագնւած սպասում էր, որ յանկարծ Ֆետիլիցը հասցնէ մահաբեր կարածը իր դոհին, և այն ժամանակը երբ մօտենում է առաջինի թագնւած տեղը, գիւղացին վեր է թռչում տեղիցը և բղաւում:

— Ստանում, զգուշացիր, էն քաւթաւը կեղծա կացալ, որ քեզ սպանի...
— Գրիգոր. Նշան էֆէնդի Նալեանին. — Մենք էլ չգիտենք:

Պ ո ս տ - Ա թ կ դ

Մոսկա. Կա-Դէլին. — Մարդիկ չփոփոխւում են, կաթողիկ. պատուիրակները որ փոփոխեն ինչ կայ:

Թիֆլիս. օր Աստղիկին. — Քաջալը դեղ գիղկնայ իր գլխին կանէ, հիմի մենք ենք, սիրոյ դեղ գիղկնայնք թէ չէ — մեր Գարեգինը պակաս իշտան ունի՞:

Թիֆլիս. տիկ. Մ. Ն. — Ասում էք, որ խօսք է տւել. յետոյ ինչ կայ որ — մուրհակներով չեն վճատում, դուք ուղում էք խօսքով վճատեն:

Բագու. պ. Բէ-բու-Նեանին. — Լաւ իշտան ունէք:

Բագու. պ. Ս. Տ. — Իրանից աւելի լաւ էր տպւում:

Զարթաթալա. պ. Ա. Ն. — Լօտոյի մասին խօսեին անգամ յանցանք է, ուր մնաց թէ խաղալը:

Թարիզ. Ս. Բզ. — Լէյ գիղի հա՛, ժամանակ:

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ՍԵՊՈՒՆ «ԳԻՐԱՆԻՆ»

— Ա. ԲԱԼԷ ԵՒ ԲՆՎ. ՇՐԱՍԿԸ —
Պահեստը Թիֆլիսում, Գալաթիսակ. պր.
— Պահանջեցէք ամենուրեք —

ԲԵՏԷՐՅ.

—Ոչ մի դեղ սրան այլևս չէ օգնում—խիստ է հիւժուկ—արդեօք էհրլիսի 606-ը չըսրակե՞նք—գուցէ թէ օգնէ: «ՀՈՐԻՉՈՆԻ» ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆԸ

ԲԵՏԷՐՅ.

Այժմ տեսք. մեր կաթողիկոսական թեկնածուից ով աւել արժանաւոր կարող է լինել. քնա մենք այսպէս կը փքենք. տեսնենք հակառակորդները սրա դէմ ի՞նչ կարող են անել:

МАГАЗИНЪ
КОМПОЗИЦІЯ

Тифлисъ, Пушкинскіи пассаж№ 8

громадная экономія

шведскаго композиціон. бѣлья

Носится не менѣе

двухъ лѣтъ

Постоянный большой

выборъ свѣжаго товара

ВОРОТНИКОВЪ,

МАНИШЕКЪ И

МАНЖЕТЪ

По фабричнымъ цѣнамъ

Передѣлка въ любой фасонъ

бесплатно

Продаются портняжныя принадлежности, как-то пуговицы, подкладки, мѣль и прочее.

ИМѢЕТСЯ ТУТЬ-ЖЕ ГАЛАНТЕРЕЙНЫЙ ОТДѢЛЪ

Остерегайтесь поддѣлокъ и подражаній

Просимъ обратиться только Пушкинскій пассажъ № 8

0—15 (о. д.) М. А. КАЛТАКЯНЪ

Մտա օրերում լոյս կըսեսնի, որի առթիւ և

Բ Ա Ց Ի Ա Ծ Է Բ Ա Ժ Ա Ն Ո Ր Դ Ա Գ Ր Ո Ի
„ՀԱՅ ԱՆՑԵԱԼԸ“

անունով մեծադիր բառելիքի ընդօրինակումների (копія), որի օտիզի- նալը քանդակած է մասմառիօսի վրայ 12 տարուան ընթացքում և գնահատում է հազարներ:

Բառելիքը, որի երկարութիւնն է 18 վերջ., լայնութ. 13 վ., իսկ հաստութիւնը՝ 1/2 վերջոկ, ներկայացնում է 15 հայ թագաւոր- ների և 5 եկեղեցիների բիւստերը և ս. Էջմիածինը.

Ընդօրինակումները ձուլելու են ամենազնիւ տեսակի այլբաս- արից (гипсъ), որով հնարաւոր կըլինի վերարտադրելու օտիզիանալի նրբութիւնները իր բոլոր մանրամասնութիւններով:

Սոյն գործը ամեն մի հայ ընտանիքի առաջնակարգ զարդը կը լինի, որ իր տեսակի մէջ նորութիւն է ոչ միայն մեզանում, այլ և Ռուսաստանում ու արտասահմանում:

Բաժանորդագինն է 10 ռ., որից 5 ռ. բաժանորդագր-ելիս, իսկ մնացածը՝ բառելիքը ստանալուց: 10 օրինակ միանգամից պահան- վող՝ 1 օր. ուղարկում է ձրի: Ճանապարհի և այլ ծախքերը մեր ըրայ է: Բաժանորդագր-ել կարելի է միմիայն հեղինակի մտ հետե ետինհասցէով. Թիֆլիս, Կարусельный спускъ № 1 Ваагну Сте- пановичу Демирчоглянцу.

0—12

ПАПИРОСЫ

ГОЛУБКА 10 ШТ. 3 КОП.
ФАБ-РИКИ А.ЭНФИАДЖИАНЦА

ФАБРИКИ А.ЭНФИАДЖИАНЦА
ПАПИРОСЫ
ИНТЕЛЛИГЕНТНЫЯ
ЦѢНА 25 ШТ. 15 К 10 Ш. 6 К. 100 Ш. 60 К.

ПАПИРОСЫ
ЭКСТРА
15 ШТ. 6 КОП.
ФАБРИКИ А.ЭНФИАДЖИАНЦА

Բերլինի համալսարանի
ԲԺՇՎԱԴԵՏ
Գ. Գ. ՄԵԼՐՍԵԱՆՅ
նորքին հիւանդութիւնների՝ առանձնա- պէս կրծքի, թՌՔԱ.ԽՏ և ՍՐՏԻ հիւանդութիւններ: Սրտկուռ ներ շաւ ԾՈՒԲԵՐԿՈՒԼԻՆՆԵՐՈՎ.
Ընդունելութիւնը ամեն օր՝ առաւ. ժամը 9—11 և երեկ. 5—6 ժամը:
Католическая ул. д, № 10.
Телефонъ 792. 100—31

СПЕЦИАЛЬНАЯ МАСТЕРСКАЯ
ЗАГОТОВОКЪ
О. О. Агабабянца
Приемъ заказовъ всевозможн. заготовокъ
ПО УМВРЕННЫМЪ ЦѢНАМЪ
Исполненіе къ сроку и аккуратно
Тифлисъ, Мухранская ул. № 4. 3—1

Первокл. ресторахъ „АННОНА“
„Зданіе Артистическаго Общества“

Сод. Я. Т. Бондаренко Ежедневно отъ 2 час. до 5 час. пополудни и вечеромъ отъ 10 час. до 2-хъ час. ночи. **играетъ вновь приглаш. итальянскій струнный оркестръ, съ пѣвнємъ, участіемъ пѣвиць—г-жи Сакко и Марія Оландезе и баритона Джелларо Оландезе, подъ управленіемъ САККО.**

ЗАВТРАКЪ отъ 11 час. до 1 час. дня 80 к. Обѣды, отъ 1 час. до 5 час. пополудни: изъ 2-хъ блюдь—60, трехъ—90 к. и четырехъ—1 р. 20 к. Кухня Европейская и Азіятская; биллиарды. Имѣются кабинеты.

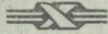
Получены Сибирскіе рябчики и устрицы.
52—27

Կինը.—Ա՛խ, ինչու ուշացրին ճաշը:

Մարդը.—Որովհետև մեր սովորական ճաշարանում չեմ պատերիբլ:

Կինը.—Շատ իզուր: Ես ուրիշ տեղերի պատրաստած ճաշը չեմ կարող ուտել: Գնա այս րոպէիս Армянский базаръ, № 13, «Փլորա» ճաշարանը և շուտով պատերիբլ, որ բերին: Զարմունալի է, թէ ինչու ուզում ես ինձ զրկելնրանց պատրաստած համեղ և մաքուր կերակուցներից:

Հիանդը.—Գ. բժիշկ, ստամոքսս խանգարւած է, կերածս չեմ կարողանում մարսել:

Բժիշկը.—Ես քեզ խորհուրդ եմ տալիս յաճախել միմիայն «Փլորա» ճաշարանը, Армянский базаръ, № 13, որտեղ ամենամաքուր և համեղ կերակուրներ են պատրաստւում, մաքուր իւղով. մի շաբաթ յաճախելուց յետոյ, եկ ինձ մօտ: Այլապէս չեմ կարող ձեր ստամոքսին խելքի բերել:

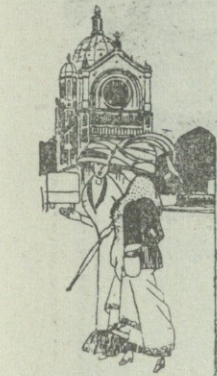

— Մաղամ Սան-ժէն, ուր էք շտապում:

— «Փլորա» ճաշարանը, ամսավճարի ժամանակն է, ուզում եմ վճարել, եթէ ոչ հաւանական է, որ դադարեցնեն և ես զրկւեմ այնտեղ պատրաստած համեղ և մաքուր ճաշից, նամանաւանդ, որ շատ էժան է, ամսական վճարում եմ ընդամենը 6 ր.:

— Ո՞րտեղ է այդ ճաշարանը, ես էլ կըզբւեմ:

— Армянский базаръ, № 13, շատ ձեռնտու է ամսով ճաշողների համար:

— Օ՛, Միշա, ինչ համեղ ճաշ էր... ու՛՛՛՛ քանի ժամանակ է այսպէս չէի կշտացել, մանաւանդ այս դարեկները բոլորովին թարմացրեց ոյժերս:

— Այո, ես վաղուց է, որ յաճախում եմ այստեղ: Կսիր, չմոռանաս հասցէն՝ Армянский базаръ, № 13, «Փլորա» ճաշարան:

— Դուք ինչ ուզում էք ասացէք, ես «Փլորա» ճաշարանից ձեռք չեմ վերցնի, և ինչո՞ւ պէտք է ձեռք վերցնեմ. երկու տեսակ կերակուրը 20 կ., դարեկը 2 շաբաթ 15 կոպ., թարմ և տաք պերսիկներ 5 կ. այդպէս էլ ամեն բան էժան: Սեղանները մաքուր և սպիտակ սփռոցով ծածկած, ծառաները քաղաքավարի, էլ ինչո՞ւ չըզբնանք:

— Յառաջ, դէպի «Փլորա» ճաշարանը, Армянский базаръ, № 13ը ուռն:

3—2

Գ Ի Մ Ն Ա Ջ Ի Գ Յ Ի Ն VIII ԴԱՍԱՐԱՆԻ ԱՇԱԿԵՐՏՈՒՅԻ

ցանկանում է աշակերտունիների հետ սերտողութեամբ պարապել. պատրաստում է նաև երեխաներ բոլոր միջնակարգ դպրոցների համար: Հասցէ՝ Մոսկովսկայա փող. № 19 0—17

Ա. Տ Ա Մ Ն Ա Բ Ո Յ Ժ Մ. ՏԵՐ - ՄԻՆԱՍԵԱՆ

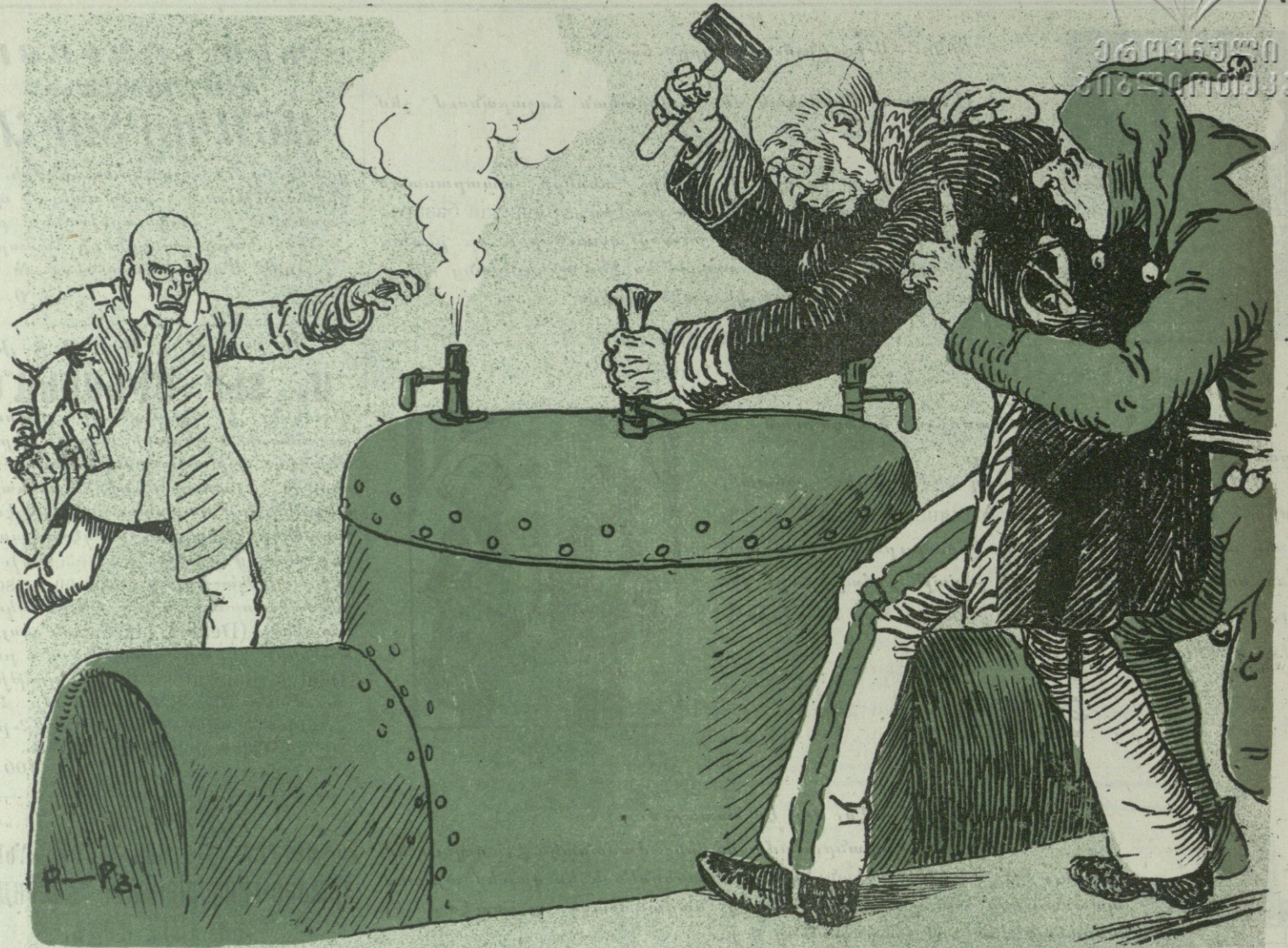
վերսկսել է հիւանդներին ընդունել. ատամների և բերանի խոռոչի վերաբ.: Տեխնիկ. աշխատանքների համար հրաւիրւած է արտասահմանից ատամնաբույժ տեխնիկ, որը պատրաստում է սոկէպատ ատամներ (couronnes), սոկէշար ատամներ առանց կառուցուկի (pièces en dent), նաև ողջ ատամնաշարքեր (paits ou brisches), ամբողջ ատամների վրայ պտուտակաւոր ատամներ (Dent à piucaut) և մայր ատամների վրայ ադամանակով բանիկ (Dent à diamantés): Ընդունելութիւնը՝ տո. ժամը 10—2, երեկ. ժամը 4—6, կիրակի օրերը ժամը 10—12-ը: Միխայլովսկի պր. № 43 100—31

ՀՈՅՍ ՏԵՍԱԻ
Ս. ՔԷՀ. ՏԵՐ-ՅՈՎՀԵՆՆԻՍԵԱՆԻ
Армяно-григоріанский календарь
на 1912 годъ.
ԳԻՆՆ Է 20 ԿՈՊ.
Դիմել՝ Ставрополь губ., Свящ. С. Теръ-Ованнесяну. 10—5

ՎԱՃԱՌՈՒՌՈՒՄ Է ԲԺՇԿԱԳԵՏ ՄԻՆԱՍ ՄՈՒՐԱԴԵԱՆԻ

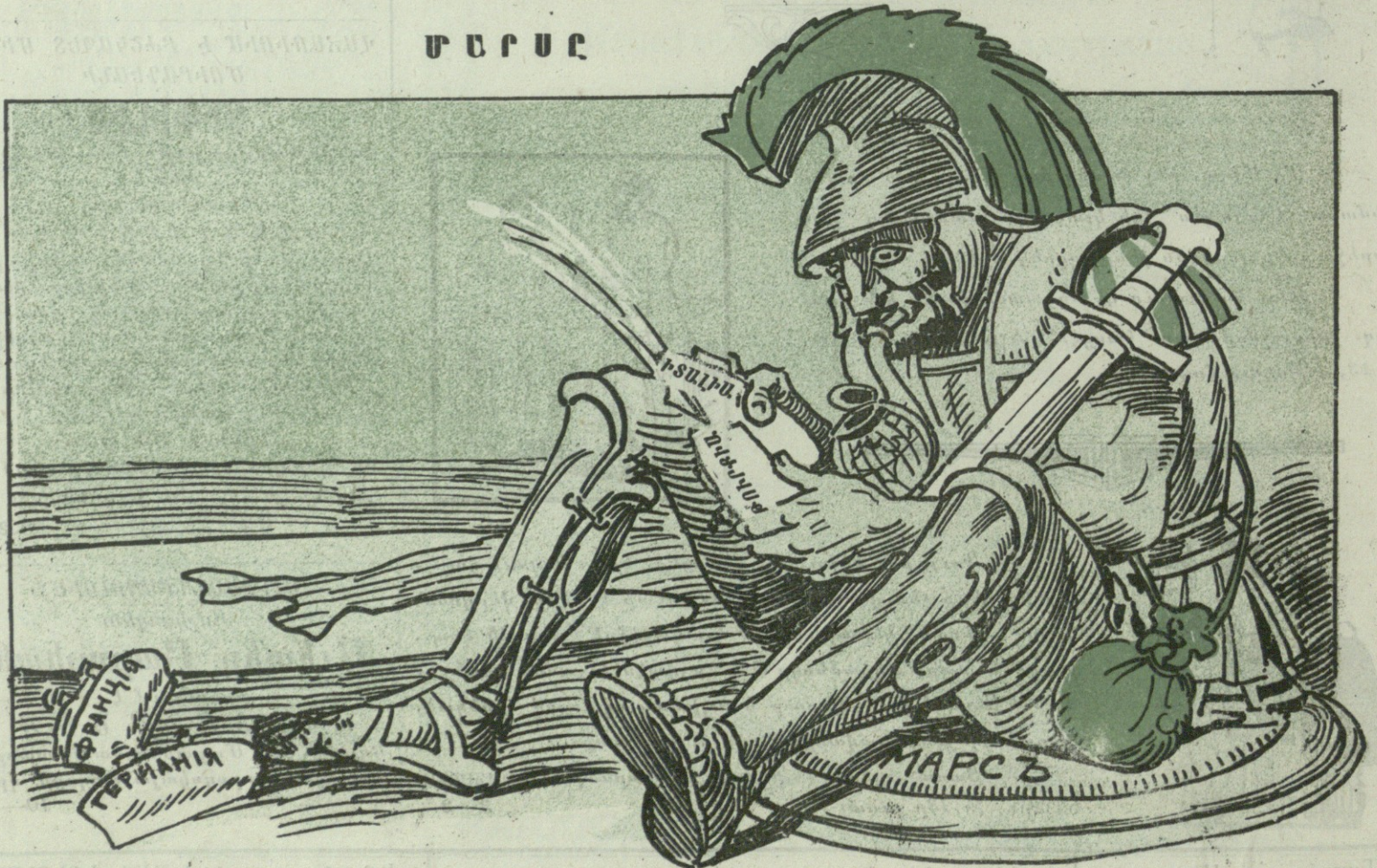
ՍԻՖԻԼԻՍ
Հանրամատչելի ընթերցանութեան համար և
Պատկերագարը
Բ Ո Վ Ա Ն Դ Ա Կ Ո Ւ Թ Ի Ի Ն
Վաստերմանի եղանակով սիֆիլիսի որոշելը.—Միջոցներ սիֆիլիսի վարակումից պաշտպանելու համար.—Ամուսնական վկայականներ.—Դեղեր.—Մուգիկ եօզ.—Էնրլիխ-Հատայի նոր դեղ.—Եզրափակութիւն.—Գործածելիք դեղատոմսեր:
Գինն է 80 կոպ.
Դիմել բոլոր գրավաճառներին կամ հեղինակի բնակարան. Ртищевская №1 00-22

ԱԼԷԲՍԱՆԴԵՐԱՊՈՂՈՒՄ
Բժշկապետ
Ալետիք Բարսեղեանը
ընդունում է
Հ Ի Ի Ա Ն Դ Ն Ե Ր
Եզ. Իվ. Տէր Մարտիրոսեանի տանը.— Բուլշայա Սլաբոչսկայա փողոցի վրայ: 10—2

—Փակենք, փակենք բերանը—գոլորշի է բարձրանում և կարող է... ով գիտէ ինչ էր պատահել—կաթ-սայի ջուրը կարող է ամբողջովին գոլորշիանալ:

Մ Ե Ր Ս Ը

Գործս լաւ է գնում. որտեղ նայում ես՝ առիթ գինաքաւուցեան.—կարծես թէ կուրսս պիտ ըարձրանայ: